

ABONAMENTUL
Pe un an . . . 24 Cor.
Pe o jum. de an 12 „
Pe trei luni . . . 6 „

Pentru România şi
străinătate:
Pe un an . . . 40 lei.
Pe o jum. de an 20 „

TELEFON N. 226.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ZIAR POLITIC NAŢIONAL.

REDACTIA
ŞI ADMINISTRAŢIA
Str. Prundului Nr. 15

INSERATELE
se primesc la administraŢia.
Preţul după tarife
şi învolant.

Manuscrisele nu se în-
napoiază.

Cât va dura războiul?

O întrebare, pe care ne-o punem zilnic şi la care zădarnic încercăm să ne dăm un răspuns cât de cât liniştor.

Îndărăria beligeranţilor în loc să scadă, e în creştere, dar chiar şi dacă se ivesc ici-colea glasuri, cari doresc o cât mai grabnică terminare a înspăimântătorului războiu, ele se pierd în bubuitul tunurilor, căci nimeni nu vrea să se dea învins şi să suporte consecinţele unei înfrângerii. Războiul crâncen îşi va urma deci calea sângeroasă, dacă nu cumva evenimente neaşteptate, forţe majore cum este de pildă izbucnirea unor epidemii cumplite — de cari să ne ferească Dumnezeu — vor grăbi desnodământul acestui cataclizm îngrozitor.

Casăne facem cât de cât o părere asupra modului, cum, e judecat acest războiu în cercurile superioare militare ale beligeranţilor, va fi de interes să reproducem declaraţiunile făcute zilele aceste prin ziare de generalisimul armatei engleze *lordul Kitchener* şi de şeful statului major general al armatei germane *generalul von Falkenhayn*.

Dintr'o convorbire pe care a avut-o ziaristul american *Irvin S. Cobb* pe la sfârşitul lunii Octombrie cu *lordul Kitchener*, convorbire care a fost reproduşă zilele trecute de ziarul „*Kölnische Zeitung*“ reţinem următoarele părţi caracteristice:

„... Să zicem că Parisul ar putea fi luat, războiul totuşi ar continua; Anglia — să zicem — ar fi călcată de duşman, deşi cred că încă nu sunt făcute planurile pentru o astfel de întreprindere, războiul totuşi ar continua; Germania, să zicem, ar ocupa cealaltă parte a Canalului, precum a ocupat deja Antwerpenul, şi războiul totuşi ar mai continua. Belgia s'a ajunsă în-treagă în mâinile Germanilor şi războiul n'ar conţine. Acest războiu va dura, până ce Germania va fi învinsă. O altă posibilitate nu există...“

Războiul, după părerea mea, va dura cel puţin trei ani. El va lua sfârşit deabia când Germania va fi complet învinsă pe uscat şi pe mare. Că aliaţii vor învinge, aceasta e sigur. Că pentru a învinge ne trebuie cel puţin 3 ani, aceasta e verosimil. Poate să dureze însă şi mai mult, dar poate şi mai puţin... Renunţă însă Germania mai curând la războiu, cu atât mai bine pentru Germania, pentru noi şi pentru lumea întreagă. Dacă se vor

recere încă trei ani pentru întreprinderea în curgere sau mai mult de trei ani, atunci va vedea lumea, că suntem dispuşi a merge şi mai departe, că suntem gata a continua războiul, că suntem decise a-l continua şi că suntem siguri că-l vom continua...“

Ca un răspuns la tonul provocător, în care vorbeşte generalisimul armatei engleze, poate fi considerat interviewul cu şeful statului major general al armatei germane, *generalul Falkenhayn*, pe care îl publică reprezentantul *berlinez dela Associated Press*, *Conger*, şi pe care-l reproduc ziarele germane. Iată ce-a declarat între altele *generalul von Falkenhayn*:

„... SituaŢia noastră actuală este excelentă... Războiul a fost purtat de noi pe ambele fronturi în ţara duşmanului. Aici ne aflăm şi acum după cinci luni de războiu. Trupele noastre sunt animate de un spirit bun şi o dispoziŢie bună. Linile noastre actuale sunt puternice. Avantajul este până acum cu totul de partea noastră...“

Războiul, dacă e vorba de noi, poate să dureze fără margini. Nu văd, ce ne-ar putea constrânge, să punem capăt războiului. Cu alimente şi materii noi suntem pe deplin şi bogat înzestraţi. SituaŢia noastră strategică e bună...“

Vom purta acest războiu, până când duşmanii vor fi astfel învinşi, ca posibilitatea repeşirii acestui atac neprovocat în contra noastră să fie odată pentru totdeauna eschisă...“

La ce ne putem aştepta după aceste declaraŢii categorice, ne putem uşor închipui. Sfârşitul războiului înspăimântător nu se poate prevedea, căci toate statele încinse în luptele crâncene fac şi vor face cele mai mari sforţări pentru a-şi asigura învingerea finală... Tocmai acum soseşte ştirea, pe care o dă în vialog ziarul „*Echo de Paris*“, că în curând se vor întâlni la Paris miniştrii de finanţe ai Rusiei, Angliei şi Franţei pentru semnarea unui nou împrumut de 15 miliarde pentru scopurile războiului...“

Cartea roşie austro-ungară. Din Viena se anunţă: Cartea roşie va apare în curând, şi pentru că să fie lăţită în cercuri cât mai largi, pe lângă ediŢia oficială va mai eşi şi în o ediŢie privată populară, în limba germană, maghiară, română, italiană şi în mai multe limbi slave şi probabil chiar în limba franceză, daneză şi engleză.

Ea va conţine pe lângă acte şi o introducere explicativă.

„Războiul şi boalele legate de el“.

De Dr. med. Mircea Mocanu.

GaliŢia Ian. 1915.

— Fine. —

Tifusul abdominal. Am văzut din statisticele deja citate, câte victime a făcut tifusul, şi fiecare l-a auzit desigur urgisitului nume. Il produce deasemenea un bacil descoperit în 1880 de *Ebert-Caffky*. Numai decât trebuie să adaug, că celălalt tifus numit tifus esantematic, al cărui bacil nu e cunoscut, n're nimec comun cu tifusul abdominal. Singura asemănare în ambele boale e starea turbure a conştiinŢei bolnavului, ceea ce noi medicii numim „*status typhosus*.“) Simptomele tifusului abdominal, care durează de regulă 5—7 săptămâni sunt următoarele: Temperatura între 39,5—40° cu o mică reducere de maximum 1 grad seara, pulsul mult mai rar, de cât corespunde unei temperaturi aşa de înalte (ar trebui să fie 120—130 pe minut şi abia e 60—80.) ameteii, dureri de cap lipsă de poftă de mâncare — abdomenul balonat — şi sensibil la pipăit — constipaŢie ori dearee — pielea corpului extrem de uscată.

Un simptom caracteristic e mărirea splinei. Pe abdomen apar mici pete roşii foarte caracteristice la începutul săptămânei a doua. Bolnavul delirează tot timpul cât ţine temperatura înaltă. Săptămâna a patra e cea mai critică. Său se îmbunătăţeşte starea bolnavului ceea ce la 60—80% se şi întâmplă sau din cauza perforării intestinului sau a hemoragiei interne produsă de bacilii, cari au format în intestin adevărate rânji, bolnavul sucombă. Fîindcă şi aşa o astfel de boală nu trebuie să decurgă fără intervenŢia medicului, nu mai amintesc nimic despre tratament.

Tifusul exantematic. Se mai chiamă şi tifusul mizericel. Obvine în perioadele de iarnă ale războalelor. Il răspândeşc insectele după corpul human, a cărui curăţenie lasă la bieŢii soldaŢii aci pe câmpul de război mult de dorit. Durata 15—20 zile. Boala începe subit cu scuturări de friguri şi împreună cu ele vărsături, greaŢă, ameteii, dureri de cap şi pantece. Obrăzul şi conjunctivele injectate de sânge. Seara perturbarea

*) Încă o clarificare: Unul se chiamă abdominal — pentru că în abdomen în intestin sunt schimbările principale (acesta e tifusul cunoscut şi de public), la cel exantematic ivirea de pete roşii pe întreg corpul i formează caracteristica.

conştiinŢei, nelinişte, visuri teribile. Temperatura constant ridicată. În ziua a 5—7-a a boalei apar pe corpul întreg nu numai pe pantece, ca la celălalt tifus, caracteristicele pete roşii-închis. Mortalitatea la ambele tifusuri e 10—30%. Tratamentul e simptomatic şi interesează numai pe medic.

Dizenteria o produce un bacil bine cunoscut, bacilul lui *Schligacrose*. E boala, care împreună cu colera a înjumătăŢit nu numai armata lui Napoleon trecută peste *Nyemen*, ci şi armatele războiului actual. Simptomele: colici abdominale, dureri cu scaun ce conţine sânge, pantecele retrogradat şi sensibil la pipăit, uscarea limbii, provăzută cu mică creşteră durerose, temperatura mult-puşin ridicată (em văzut că la colericii e subnormală 35,5—36 la dizenterie 37,5—38).

Pulsul mic-des şi în enorma majoritate a cazurilor după un tratament uşor dispariŢia simptomelor alarmante deja la sfârşitul săptămânei a doua. Tratamentul constă în curăţirea intestinului prin oleu de ricină şi repaosul intestinului prin dietă şi preparate de opiu.

Tetanusul e boala produsă de un bacil, care pătrunde odată cu pământ şi alte murdării în rănile produse de şrapnelo, dar mai cu seamă în cele produse de copitele calilor. Bacilul îşi găseşte ca loc predilect de înmulŢire sistemul central nervos (creierul şi măduva spinării) producând din cauza acesteia teribile convulsiiuni, mai totdeauna mortale, aşa de caracteristice acestei boli. Tratamentul constă în curăţirea cu îngrijire a cri cărei rânji suspecte apoi, dacă bacilul a pătruns deja în sânge, injecŢii cu serul antitetanic.

Scorbutul e o stricare a calităŢei sângelui, din cauza nutriŢiei rele şi a condiŢiilor proaste de igienă. Se manifestă prin rânji gangrenoase în gură, ează pe suprafaŢa corpului prin locuşi sensibile cari s'ângerează.

Modul de apărare cel mai simplu şi sănătos ar fi pacea eternă şi binefăcătoare neturburată nici când de aşa flagele grozave, ca şi războiul actual. Azi însă n'a rămas alt metod radical — de cât injecŢiile cu respectivul ser antitoxic. Dar cine le poate injecta şi îndura neplăcerile inclusiv legate de aceste injecŢiuni şi contra colerii şi a tifusului şi a dizenteriei mai cu seamă, când e vorba de milioane de soldaŢi. Fiecare injecŢie trebuie de 2—3 ori repetată şi totuşi, durere, nu eşti absolut imun. De aceea prof. de interne *Dr. Iendrassek* din Pesta ia poziŢie

contra lor şi rezumă astfel profilaxia acestor boli:

„Cine-şi poate ferbe apa de spălat şi băut, îşi ia alimentele calde deadreptul de pe sobă, cu minte şi sârguină se îngrijeşte de curăţenia corporală, pe timpul epidemiilor fiind latrinele energic desinfectate — e desigur ferit de toate bolile epidemice.“

Sunt reguli, cari în timp de pace sunt adevărate litere de aur. Dar pe câmpul de război sunt tot aşa de greu de realizat după cum e de uşor să le predici de pe catredră. Deci cea mai bună profilaxie rămâne totuşi — încetarea războiului.

SITUAŢIA pe câmpul de războiu.

Azi dimineaşă am primit dela biroul de presă al prim-ministrului următoarele comunicate oficiale telegrafice:

SituaŢia în nordul monarhiei.

Budapesta 25 Ian. Din marele cartier general al nostru se comunică cu data de azi:

În Polonia şi în GaliŢia n'a obvenit nici un eveniment mai important. Numai pe valea *Nidei* a fost o vie luptă de artilerie. Contra atacurile pe cari le-au îndreptat Ruşii în contra noastră pentru ca să-şi reocupe poziŢiile, pe cari le-am cucerit dela ei în valea râului *Ung*, precum şi la *Vesérszállás*, le-am respins prin izbiri sângeroase. Am zădărnicit pe deplin încercările duşmanului de-a ne rupe rândurile la *Ratailowa*. Duşmanul s'a retras peste *Zielona*. Numărul Ruşilor făcuŢi prizonieri în CarpaŢi în luptele din aceste două zile din urmă, este de 1050.

General de divizie *Höfer*, locuŢitorul şefului de stat major.

Pe frontul anglo-franco-ruso-german.

Berlin 25 Ian. Buletinul oficial al marelui cartier general german e pentru azi următorul:

Pe câmpul de operaŢii dela vest: În regiunea oraşelor *Nieuport* şi *Ypern* au decurs lupte de artilerie.

Spre sud dela *Bery-au-Bac* am pierdut un tranşeu, pe care îl luasem cu câteva zile înainte dela Francezi.

Pe când eri se dădeau în sud-vestul lagărului dela *Chalons* numai lupte de artilerie, azi s'au desfăşurat acolo şi lupte de infanterie, cari Ţin

Victoria dela Vaslui.

— 10 Ian. 1475. —

În 10 Ian. v. a. c. s'au împlinit 440 de ani de când *Ştefan cel Mare* a reperutat o strălucită învingere asupra Turcilor. Din acest prilej d-l prof. univ. *I. Ursu*, cunoscutul nostru istoriograf, stabileşte într'un documentat articol, că numirea pe care o dau unii istorici acestei lupte de „*bătălia dela Podul Inalt*“ sau „*dela Racova*“ nu corespunde adevărului.

După o studiere amănunŢită a izvoarelor şi după cinci ani de cercetări în diferite ocazii la faţa locului, d-l prof. Ursu a ajuns la concluziunea, că bătălia aceasta, care formează gloria istoriei noastre, s'a dat la Vaslui, pe apa *Bârladului* în şesul din faţa oraşului.

Iată ce scrie între altele d-l prof. Ursu: *Dlugosz* scrie că lupta s'a dat lângă balta *Racovă* şi apa *Bârladului*. O baltă *Racovă* nu se cunoaşte astăzi: ea trebuie să fi fost la vărsarea *Racovei* în apa *Bârladului* pe şesul din faţa oraşului Vaslui. *Dlugosz* ar confirma astfel afirmările cronicele contemporane a Moldovei.

Cum s'a dat cu toate acestea numele de Podul Inalt?

Istoricii noştri mai vechi n'au cu-

noscuit în momentul când au studiat această bătălie cronicile amintite, cari au fost publicate abia la 1895 de d-l *Bogdan*. El n'au cunoscut decât cronica lui *Ureche*, care pune locul luptei la Podul Inalt. Cronica lui *Ureche* a fost scrisă în veacul al XVII-lea şi n'are prin urmare valoarea pe care o au cele contemporane.

Ureche utilizează tradiŢia, care nu poate fi luată în considerare, când avem izvoare contemporane. Cu toate acestea cronica lui *Ureche* a fost sugestivă. ToŢii istoricii de mai târziu au adoptat nu nireea din ea, fapt care ne arată cât de sugestivă e tradiŢia şi cât de greu se poate desrădăcina o numire greşită, care a prins rădăcină atât de adânci.

Desfăcându-ne de mrejele tradiŢiei noi n'avem dreptul în cazul de faţă să dăm alt nume victoriei din 1475 decât acela, care a fost dat de contemporanii călugării învâtaŢi, cari au scris, din ordinul lui *Ştefan cel Mare*, cronicile amintite.

Dar chiar fără ca cronicile contemporane să ne fi specificat Vasluiul ca loc al bătăliei, totuşi s'ar fi putut afla, numai prin indicaŢia apei *Bârla-*

dui, locul adevărat, dacă s'ar fi făcut cercetări amănunŢite pe terenul udat de amintita apă din juleŢul Vaslui.

Ştefan cel Mare avea abia 40 de ani oamnei, pe când *Paşa Soliman* comanda o armată de aproximativ 100.000 de turci. Marele domn trebuia să găsească astfel un teren strategic, care să-i dea posibilitatea biruinŢei. El nu putea să Ţină plept decât pregătind turcilor o cursă. Nici un teren nu era potrivit pentru a pregăti turcilor un dezastru ca şesul din faţa Vasluiului, un loc mlăştinos, între dealuri, destul de îngust ca să nu permită desfăşurarea forŢelor unei armate numeroase. Oraşul Vaslui e aşezat pe un deal între două văi: *Bârladul* şi *Vasuiul* şi are în faţă altă vale: *Racova*, ce se varsă în *Bârlad*.

A fost de ajuns ca *Ştefan* să fi ocupat dealurile de pe apa *Bârladului* din jos de Vaslui, pe cele de pe apa *Racovei* şi să fi întărit oraşul, pentru ca turcii să fi fost cuprinşi în balta din faţa oraşului ca într'un cerc de fer.

Turcii veneau pe apa *Bârladului* în sus şi erau destul de demoralizaŢi din cauza frigului şi a lipsei de proviant.

Ştefan i-a atacat într'o dimineaşă plină de ceaţă şi desigur mai întâi din flanc, prin surprindere, de pe dealurile din faţa gării de azi.

Muntenii, după ce grosul oastei turceşti va fi trecut pe şesul din faţa Vasluiului au atacat apoi de sigur de pe dealurile de pe apa *Racovei*, în vreme ce aliaŢii vor fi atacat din Vaslui şi dealul opus de lângă valea Vasluiului.

Turcii demoralizaŢi şi îngodaŢi în terenul mlăştinos, văzându-se înconjurăŢi din toate părŢile ca într'un cerc de fer, au trebuit să fie cuprinşi de panică şi să încerce a scăpa pe cele patru porŢi cari erau văile Vasluiului, *Racovei* şi *Bârladului*. Orice cale de scăpare era însă periculoasă, din cauza văii înguste şi a dealurilor, din cari atacau călăraşii, pedestraşii şi artileriei moldoveni.

Toate izvoarele amintesc de locul mlăştinos dintre dealuri, în care s'a dat lupte. Acel loc n'a putut fi decât şesul din faţa oraşului Vaslui.

De altcum era firesc ca *Ştefan* să atace pe turci înainte ca ei să fi încercat a da asalt asupra oraşului Vaslui, pe care nu-l puteau lăsa neo-

cupat, căci ar fi riscat să fie atacaŢi pe la spate de garnizoana din oraş. În chip logic lupta a trebuit să aibă loc din jos de Vaslui, iar nu mai în sus în apropiere de Căntăleşti cum s'a crezut.

După mărturia unui sol veneŢian, care vizitase pe *Ştefan* la Vaslui, ar fi rămas 40.000 de turci pe câmpul de luptă şi 4000 ar fi căzut prizonieri. După un alt izvor numărul turcilor căzuŢi era atât de mare ca snopii de grâu pe un câmp secerat.

Un cronicar turc contemporan *Nesri*, nu se ştie să arate în cronica lui dezastrul: „*a făcut acolo mulŢi martiri — scrie el — şi mulŢi au rămas prizonieri*.“ — A fost un teribil măcel — scrie un alt cronicar turc — şi puŢina a lipsit ca să nu fie cu toŢii tăiaŢi în bucăŢi şi numai cu mare greutate *Soliman Paşa* şi-a scăpat viaŢa prin fugă.

— >Am învins pe duşmanii noştri şi ai creştinătăŢii, i-am zdrobit şi călcaŢi sub picioarele noastre scoria birutorul domn, eroul de la Vaslui, în circulara sa către suveranii creştini din Europa.

Încă și acum. In pădurile argonice, spre nord dela Verdun și Poul artileria desvoaltă o vie activitate.

In luptele, cari au avut loc in aceste păduri Francezii au avut pierderi grele. Am aflat pe câmpul de luptă francez nu mai puțin de 400 cadavre de-ale vânătorilor francezi.

Pe câmpul de operații dela ost: In Prusia ostică pe teritorul, care se întinde spre est și nord dela Hötzen și Grünbrunnen se desfășură lupte de artilerie.

In Polonia de nord nu e nimic de semnalat. Spre ost dela Pillsa deasemenea n'am avut de înregistrat vre-un eveniment mai important.

Luptă navală în nordul Helgolandei.

Berlin 25 Ian. Din statul major al marinei germane se comunica oficial:

Cu ocazia eşirii lor la largul mării panteratele germane "Seydlitz", "Derfflinger", "Moltke" și "Blücher" însoțite de patru cruciştoare mai mici și două torpiloare au dat de o escadră engleză.

După o luptă de trei ore Englezii s'au retras până la o depărtare de 70 de mii marine în nordul Helgolandei. După ştirile de până aci Englezii au pierdut un cruciştor de luptă, iar nouă ni s'a scufundat panteratul "Blücher"; celelalte unități germane s'au reîntors nevătămate în port.

Amiral: Behncke.

(Panteratul german "Blücher" a fost construit la 1908. Era de 15,800 de tone; avea o lungime de 161.1 metri și o lărgime de 24.5 metri.

Neutralitatea...

Vorbind de importanta neutralității statelor și de deosebire de ştaeta neutrală a României in actualul război, ziarul "Ziua" scrie între altele:

... Au fost in timpul Romanilor oameni, care asistau cuprinși de un fel de mulțumire furioasă la reprezentațiile dia circo, unde oameni se omorau între dânșii ori erau sfâșiați de fiare sălbatice.

Sunt și astăzi oameni cărora le face plăcere să asiste la luptele cu tauri ori cu alte animale, și în genere să ia parte la desăfurări de dureri. Sunt cu atât mai răstorați oameni, care sunt gata să taie în carne vie, să sfâșie ori să omoare în fel de fel de chipuri — când sunt cuprinși de mânie ori ameții de vre-o pornire pătimească.

Gândul acesta a fost exprimat cu deosebită claritate de către unul dintre miniștri Belgiei, Vanderveide, într'un discurs adresat armatei.

Vorbind, după cum ni se spune într-o depeșă, despre starea tristă, in care se află Belgia, Vanderveide a zis: "Soarta ei trebuie să le fie exemple înspăimântătoare micilor popoare, care simt in ele ambițiunea de a se amesteca in lupta uriașă fără ca să

Se nevoite a o face neapărat aceasta.

Ori și cât de mult ne-ar încânta gândul, că e sublim a te jertfi pentru țară și pentru neam, când ne închipuim cu tot dinadinsul suferințele și istovirea fraților noștri din Basarabia, ale celor din regatul ungar și mai ales ale celor din Bucovina și din Serbia, suntem oarecum striviți de simțământul, că suprema datorie a oamenilor noștri de Stat e să facă tot ceace omeneste e cu putință pentru ca să scăpăm și de aici înainte de nemărginitele nenorociri ale războiului, păstrându-ne puterile întregi pentru ca la timpul prinicios să ne putem folosi de ele spre a contribui pentru impunerea păcii bine-jăcătoare.

Cu cât mai multe și mai mari sunt ororile războiului, cu atât mai mulți se pătrund de simțământul acesta și cu atât mai curând vom ajunge să ne ferim cu toții de războiu.

Sistarea certificatelor de liberă trecere peste graniță.

Se știe, că din punctele apropiate de graniță, cum e de pildă și orașul nostru, se eliberau certificate de liberă trecere peste graniță. Certificatele aceste se eliberau de către oficialii vice-comitetului ori cel al poliției de graniță și erau valabile pentru 8 zile.

Pentru caștigarea pașaportului valabil pentru un an se va purcede în modul următor:

Oficiul polițienesc al orașului, ori alt organ administrativ corăspunzător (in comune primăria) va libera potențului un certificat provăzută cu portretul pententului, care portret va trebui să fie semnat de vre-un oficianț dela poliție ori din oficiul administrativ corăspunzător.

Isprăvindu-se procedura și după ce partida a primit pașaportul, ea va trebui să-l prezinte respectivului consulat mai apropiat al țării în care are de gând să merge, căci numai astfel i-se va permite intrarea in acela țară.

Mitropolitul Repta despre România din Bucovina și Ungaria.

Rușii s'au purtat brutal cu deosebire față de evreii din Bucovina. Tot atât de volnicii au fost Rușii și față de Românii bucovineni.

Rușii s'au purtat brutal cu deosebire față de evreii din Bucovina. Tot atât de volnicii au fost Rușii și față de Românii bucovineni. El au distrus proprietăți și castele de-ale vechilor familii boarești. Știrile despre suferințele îndurate de către Ruși, pe cari le-au adus locuitorii români refugiați in România, au influațat mult spiritele in România.

In ce privește in genere situația Romanilor din Bucovina Mitropolitul Repta a declarat între altele, că aprobă acțiunea contelui Tisza in interesul Românilor din Ungaria.

In bani au contribuit: Parohul Dimitrie Greceanu in comuna Hărman.

Ana Florea 2 cor. Ioan Cristolovean 2 cor. Paraschiva Bătrănu 1 cor. 70 fl.

Câte 1 cor. au contribuit: Constantia Inache, Susan 1. Cristolovean, Maria G. Nan, Ioan Zivart, Vasile Roș sen, Vasile Roș jun. Ioan And. Ravașu, Ana Ach. Tomi, Ana P. Cristolovean, Andrei G. Răvar, Neculae Rucăreanu, George Benea, George David, Ioan Ravașu, Maria Ar. Popovici, Alexe Bătrănu sen, Elena And. Velican, Efrasina G. Fătuțuț, Maria A. Mireț, Elena C. Crivăț, Vasile Tică, Ioan V. Todoran, Vasile Coman, Nicolae Stancliu, Radu Moldovan, Iosif Pipu, Ana I. Nan, Silvestru Bărsan, Elena Ach. Toma, Su-

mai bine colaborarea financiară a ententei. Ziarul "Galois" zice, că scopul intrării ar fi un împrumut de 15 miliarde, in vederea căruia să se facă semnări in Paris, Londra și Petersburg.

O telegramă din București anunță, că ministrul de finanțe al Rusiei Bartk, a trecut alaltaeri prin România luând drumul spre Paris.

Pentru serbarea Crăciunului răniților din spitalele Brașovului.

Colecta 5, în sumă de 206 cor. 30 fl., Colectant d-l paroh I. Broșu, jumătate sumă fiind destinată pentru Crăciunul apusean.

Câte 2 cor. au contribuit: Reveca D. Voina, Ioan G. Sărbu, Maria I. G. Moarcăș, Nicolae Făgărășan, George R. Moarcăș, Georg Sahsel, Vasile St. Barbu, Pillman Frantz, Constantin Barbu, Ioan B. Aldulea, Orban Ferencz, Alexe D. Moașă.

Câte 1 cor.: Ioan I. Voina, Maria I. Bărsan, Ioan Z. Oltean, Toma Oltean, Ana T. Fugaci, Maria II. Moașă, Ana P. Voina, Vasile T. Moarcăș, Andrei St. Moarcăș, Ana I. Olteanu, Sabina G. D. Moașă, Paraschiva St. Muscelu, Constantin T. Moarcăș, Ioan G. Cimpocă Anghel Seceleanu, Toma Avram, Ioan T. St. Oltean, Ionuț Neguș, George Neguș sen. Ana N. Bărsan, Ioan D. Neașu, Maria D. Neașu, Petru Morolan, Ioan I. Cimpocă, George Neguș jun., Ioan St. Seceleanu, Ștefan Moarcăș, Crăman, Ana T. Muntean, Ioan G. Barbu, Nicolae Cocu, Vasile Iliu, Victoria T. Timar, Martinec Karoly, Bărthălmer Karl, Kövér Lazarné, Gődri Marton, Vasile I. Barbu, Nicolae Tampa, Alexe G. Barbu, Alexe I. Tampa, Nicolae Birig, Ioan Avram, Nicolae Bodean junior, Nicolae Tomi, Dumitru Dușă, Reveca T. Sărbu, Ioan Morar, Ioan I. Moarcăș, Gheorghe Muntean, Irmiie Tampa, Nicolae Irimie, Toma Boros, N. N. Elena I. Agostin, Ioan Muntean, Ioan Lepșa, Radu S. Oltean, Constantin I. Moarcăș, Andrei St. Moarcăș, Elefteria A. Aldulea, Tamás Sandor, Arz Ambrus, Denes András, Aurelia L. Milu, Maria M. Despa, Ioan Pascu, Maria G. I. Moarcăș, Alexe I. Moarcăș, Marcu Moașă.

Câte 1 cor. 20 fl., Ioan St. Moarcăș, Zikely Peter, Ioan St. Barbu, Dumitru G. Moașă 80 fl.

Câte 60 fl., Ioan I. Seceleanu, Ioan P. Sărbu, Toma Muntean, Alexe Seceleanu, Ștefan St. Moarcăș, Toma Moașă, Ana St. Popovici, Cristea Moarcăș, Reveica A. Moașă 50 fl.

Câte 40 fl., Maria Domnișor, Radu Z. Oltean, Dumitru St. Muntean, Gheorghe Cimpocă sen., Alexe St. Sărbu, Alexe Stirbu, Ioan Muntean, Nicolae Bodean, Heidel Gottfried, Ioan Găitănar.

Câte 30 fl., Marina U. Moașă, Maria G. Oltean, Efrasina I. Fugaci, Gheorghe Cimpocă med.

Câte 20 fl., Ioan Agostin, Ana S. Șuvelu.

D-l colectant par. I. Broșu 4 cor. (anterior 10 cor.) total 14 cor. și 20 metri pânză.

Colecta 6. in sumă de 55 cor. 30 fl. Colectant dl Paroh Dimitrie Greceanu in comuna Hărman.

In bani au contribuit: Parohul Dimitrie Greceanu in comuna Hărman.

Ana Florea 2 cor. Ioan Cristolovean 2 cor. Paraschiva Bătrănu 1 cor. 70 fl.

Câte 1 cor. au contribuit: Constantia Inache, Susan 1. Cristolovean, Maria G. Nan, Ioan Zivart, Vasile Roș sen, Vasile Roș jun. Ioan And. Ravașu, Ana Ach. Tomi, Ana P. Cristolovean, Andrei G. Răvar, Neculae Rucăreanu, George Benea, George David, Ioan Ravașu, Maria Ar. Popovici, Alexe Bătrănu sen, Elena And. Velican, Efrasina G. Fătuțuț, Maria A. Mireț, Elena C. Crivăț, Vasile Tică, Ioan V. Todoran, Vasile Coman, Nicolae Stancliu, Radu Moldovan, Iosif Pipu, Ana I. Nan, Silvestru Bărsan, Elena Ach. Toma, Su-

sana Negrea, George G. Corbu. George Cristolovean.

Câte 80 fl. Maria I. Nan, vād. Păuna G. Bătrănu, vād. Maria Bărsan, Efrasina I. Corbu.

Câte 60 fl: Maria G. Măsar, Elena N. Vlad.

Câte 50 fl. George A. Nan, vād. Maria M. Cristolovean, v. Tațiana Popa Paraschiva Corbu.

Câte 40 fl: Elena I. Nan, Dumitru Mițan, Ana Coman.

Ulterior au mai incurs la subsemnata presidentă.

In bani: Gheorghe Popovici 2 cor. Dășara N. N. pentru cel fără mijloace 2 cor. In obiecte: Prin Gazeta Transilvaniei 1 pachet de pânză de pansat. Preotul Herțogă din com. Daia săsească: un pachet șarpie.

Prin dna Preoteasă Iustina Giurgiu continuare la colecta de rufărie pentru răniți:

Elena G. Dogariu o jiletcă blănită, 1 per. ciorapi, Maria I. Dogariu 10 coți de pânză, Maria Radu Boncotă 1 cămașe 1 per. pantaloni, Ana G. Cioc Muntean un ștergar, 5 coți pânză, 1 pâr. pantaloni, Susana N. Cazan, 1 cămașe 1 pâr. Ismene, Maria D. Muntean 1 cămașe 1 ștergar, Efrasina I. Muntean 1 cămașe, 1 pâr. pantaloni. Paraschiva Dum. Ciocea 10 coți de pânză, Maria Ioan Jica 1 cămașe, 1 pâr. ciorapi. Maria N. Siroe 1 cămașe 1 per. ciorapi, vād. Maria Chir Vaju 1 coți de pânză, Reveica Timar 6 coți pânză. Maria Ioan Proșan sen. 1 cămașe, 1 per. pantaloni, Ana G. Apostol 1 cămașe, 3 coți pânză, 1 per. ciorapi.

Cu călduroasă mulțumită Maria B. Bănulescu presidentă.

Crăciunul soldaților răniți și reconvenșenții din Cristian.

La inițiativa d-nei preotese române Eugenia Pop din Cristian s'a făcut o colectă între femeile române din Cristian pentru a le procura soldaților, aflații in garнизoana din Cristian in număr de 378, — câteva momente de bucurie cu ocaziunea Crăciunului.

Dupăce la Crăciunul apusean au fost împărțiiți cu colaci și țigareti toți soldații, fără deosebire de neam și lege din partea femeilor evanghelice din Cristian, s'au luat măsură, ca la rândul lor și Românii, să-l facă părtași la bucuria sărbătorilor lor după putință din mult puțnui, ce se va putea aduna iarăși de o potrivă pe toți soldații.

Deosebită laudă merită faptul, că însuși d-na preotesă împreună cu episcopreasa Maria Rucărean au umbat in persoană la colecta prin sat; iar la pregătirea colacilor au ajutat femeile: Maria Muntean, Maria Rucărean, Maria Oltean, Maria Stalcu, Iustina Ceșuleț, Ioan Mihail, Sofia Hogaș și Ana Ungurean.

După datele, ce mi s'au pus la dispoziție, s'au colectat dela femeile din sat in bani: 47 cor. 76 fl., 145 colaci, 55 ouă și 30 litre de lapte; biserica română a contribuit cu 52 cor. 88 fl; cu cari cumpărându-se făină, s'au pregătit 233 colaci.

In ajunul Crăciunului, după vecernia celebrată ostașilor și după o cuvântare potrivită, ținută de parohul Virgil Pop s'au împărțit fiecarei soldat câte un colac și 10 țigareti. (378 colaci și 3780 țigareti).

Cristian, in 12 Ianuarie 1915.

Virgil Pop paroh gr. oriental.

ȘTIRI.

— 12 Ianuarie v. 1915.

Vizita principeului moștenitor austro-ungar in Germania. Cu aprobarea mareii cartii general german se anunță, că moștenitorul tronului Carol Francisc Iosif al Austro-Ungariei a ajuns Sămbătă dimineața la ora 9 aci însoțit de marele mareșal al cartei principele Lobkowitz și sulta. Moștenitorul a fost primit la gară in persoană de împăratul și după ce l-a salutat in mod cel mai cordial a fost condus in locuința împăratului. La amiază s'a dat un diner la împăratul, la care au luat parte și moștenitorul german cât și cei doi fiil al împăratului, principele Friderich Leopold și principele Waldemar; apoi moștenitorul Saxoniei, care venise anume ca să salute pe moștenitorul Carol Francisc Iosif.

La masa de seară dată la ora opt, au luat parte sulta întregă cât și ofițerii superiori.

Duminecă Carol Francisc Iosif a făcut o vizită Moștenitorului german, de unde se va reîntoarce la Viena.

Membrii români ai consiliului comunal sunt din nou rugați a se prezenta la consultarea convocată pe astăzi seara la orele 6 in casina română din Târgul grăului.

Coroane eterne. Domnul Gregoriu Marienescu funcționar in Lipova, in loc de cunună peritoare pe sicriul dulcelui și bunului său frate Dr. Atanasiu Marienescu, dăruște cor. 10 la Fundul Andrei baron de Șaguna, pentru ajutorarea văduvelor și orfanilor. Pentru prios, dorind odihna lină mult regretatului Dr. A. Marienescu, aduce sincere mulțumite. Victor Tordășianu, presidentul Reuniunii meseriașilor sibieni.

Un nou tip de tunuri germane. Un specialist german constată într'o revistă germană militară că Germanii dispun de un tip nou de tun, care trage la o depărtare de 42 kilometri. Cu ajutorul acestui tun s'ar putea de pildă bombarda cu ușurință dela Calais coastele Angliei, deoarece in unele locuri canalul La-Manche are o lățime de numai 32 kilometri.

Pentru masa studenților români din Brașov au intrat dela d-na Eugenia vād. I. Paraschiv născ. Mihail din Sasșeșeș K. 10. — in memoria iubitorilor ei renași: soț Ioan, fiu Gregoriu și fiică Ana.

Pentru portretul regretatului profesor Dr. Alexandru Bogdan: dela d-na Lucia Bogdan (prin d-na Sidonia Petrovici) K. 25. — dela N. N. K. 22. —

Primească generoșii donatori cele mai călduroase mulțumite.

Direcțiunea școlaelor medii gr. or. române.

Știri din România. Di Henri Cartargi a fost numit mare mareșal al Curței Regale. Cu această numire, organizarea Curței regale este complectă. Știrea dată de unele ziare, că se vor înființa funcțiuni noi, este neîntemeiată.

Exportul cerealelor neprobibile nu se va mai face decât pe căile ferate și numai prin punctele: Predeal, Palanca și Căineni.

Direcțiunea statistice, din ministerul de domenii, se ocupă cu alcătuirea unui tablou statistic privitor la numărul Romanilor cari au trecut din regat in noua Dobroge. Acest tablou va cuprinde date amănunțite cu privire la ocupațiile acestor noui locuitori ai teritoriului anexat.

Dar pentru soldații răniți. Cu prilejul împărțirii darurilor de Crăciun la soldații răniți din spitalele Brașovului d-na vād. Elena Dr. A. Mureșianu a împărțit din partea d-sale soldaților români din cazarma de artilerie 40 osemplare din interesantul album comemorativ »Iacob Mureșianu 1812-1887«.

Apollo-Bio. Program pentru azi Marți și Mercuri: Explosiunea Kasematei B. 2. Mare dramă din războiu in 5 acte. — Tirolul. (Vederi admirabile); Niță la crucea roșie (Umorescă). — Umbra lui Polidor (Umor.)

Prețul alimentelor de prima necesitate in Brașov începând cu ziua de 23 Ianuarie 1915:

Făină Nr. 0 și griz 100 kgr. cor. 67.— Făină de fert (30% orz) 100 kgr. cor. 56.41. Făină de pâne I 1/2 grău, 1/2 săcară, 1/3 orz 100 kgr. cor. 42.87. Făină de pâne III (67%, săcară 33% orz cor. 40.72. Făină de cucuruz 100 kgr. cor. 28.—

Făină Nr. 0 și griz 1 kgr. 74 fl I făină de fert 1 kgr. 62 fl., făină de pâne I 1 kgr. 48 fl., făină de pâne II 1 kgr. 45 fl. făină de porumb (cucuruz) kgr. 32 fleri, pâne din făină de pâne I kgr. 40 fl. Pâne din făină de pâne II 1 kgr. 36 fl.

Rasol (carne de supă) kgr. 1:52—1:76 cor. carne de porc 1 kgr. 1:92 cor. carne de oale 1 kgr. 1:12 coroane carne de vițel 1 kgr. 1:84—2:60 cor. silina sărată kgr. 2:40—2:60 c., unt. de porc kgr. 2:40—2:56 c., lapte de vacă lit. 28 fl., lapte de bivoliță litru 36 fleri, ouă 5 bucăți 40 fleri, zahăr kgr. 1:04—1:06 coroane, orez kgr. 64—1:00 fleri, fasole 56—64 fleri, piociori 1 sac cu 80 litru 3 coroane, petrolu litru 58—60 fl., ceapă 1 kgr. 40 fl. linte litru 1—1:40 fl. mazăre litru 56—64 fl., miei litru 34—44 fl., lemne de fag in blăni cu adusal cu tot 4 m. cor. 30—36. Plata muncii pe zi 2:40—3:60 cor.

Magistratul ordășenesco.

Proprietar:

Tip. A. Mureșianu & Branisce & Comp. Redactor responsabil: Ioan Laca.

Anunțuri primește Administrațiunea Gazetel Transilvaniei cu prețurile cele mai MODERATE.